

Stef van Helmond,
boswachter natuurbeheer/
coördinator vrijwilligerswerk
in Utrecht

“Door de vrijwilligers blijft het landschap open en kunnen we zelfs nieuwe natuur ontwikkelen”

“We kunnen nog wel wat vrijwilligers gebruiken. Door de coronapandemie zijn er vrijwilligers afgehaakt. Er zijn zelfs diverse groepen gestopt. Verder willen we in onze provincie vrijwilligers gaan opleiden tot publieksboswachters; ze worden de gastheren en -vrouwen van onze natuurgebieden.

We doen vanaf het begin dat Natuurwerkdag georganiseerd wordt mee. De werkdag die ik voor ons team organiseer in Soesterveen, levert altijd wat op. Mensen die alleen een keertje komen helpen, kunnen zo kennismaken met het gebied dat normaal gesproken niet toegankelijk is. Ze zien wat voor werk we er uitvoeren en waarom we dat doen. Op zo’n dag zijn er ook altijd mensen die na een dagje werken vragen: ‘Kan ik me aansluiten bij jullie groep?’

Acht jaar geleden hadden we nog geen vaste vrijwilligersgroep voor het Soesterveen. Die is ontstaan toen ik tijdens de Natuurwerkdag de aanwezigen vroeg of ze ons vaker zouden willen helpen.

Hieruit is een mooie, grote groep ontstaan van zo’n veertig mensen. Eens per maand komen er gemiddeld 25 personen een ochtend meewerken. We zijn heel blij met de vrijwilligersgroep, want boompjes rooien in het hoogveen is heel intensief werk. Als we om half 1 stoppen is de energie bij de meesten wel op. Maar als je je dan omdraait, zie je hoeveel werk er is verzet. Door de vrijwilligers blijft het landschap open en kunnen we zelfs nieuwe natuur ontwikkelen door landbouwgronden eromheen om te zetten naar vochtiger heide.”

“Welk type vrijwilliger zoekt u tijdens de Natuurwerkdag op 4 en 5 november?”

— Ria Dubbeldam (samenstelling)

Al twintig jaar wordt elke eerste zaterdag van november de Natuurwerkdag georganiseerd; het grootste vrijwilligers-evenement in het groen. Op meer dan vijfhonderd locaties zetten ruim 15.000 deelnemers zich in voor natuur en landschap. Sinds vorig jaar zijn er ook op de vrijdag activiteiten. Verwachten deelnemende organisaties nieuwe vrijwilligers te scoren?

Rachel Marijs, coördinator
Bonds- en Natuurzaken,
Nederlandse Jeugdbond voor
Natuurstudie

“Als we geïnteresseerde jongeren of ouders tegenkomen geven we ze natuurlijk een foldertje mee”

“Wij promoten de Natuurwerkdag vooral onder eigen leden. We lichten een aantal projecten uit, waarvan we denken dat ze interessant zijn. De organisatie van de Natuurwerkdag gaf ons locatie Abcoude als tip, omdat daar diverse activiteiten zijn: bomen planten, broeihopen maken voor ringslangen, snoeien, maaien enzovoort. Daar gaan we aan meedoen. De locaties die we onder de aandacht brengen, moeten goed bereikbaar zijn, zodat we er makkelijk kunnen komen. Ook moet de activiteit ons aanspreken. In de stad Utrecht bij Zuylen lichten we een project uit waar een moestuin winterklaar wordt gemaakt. In Amsterdam gaat het om onderhoud van een buurttuin en op landgoed Oranje Nassau’s Oord in Wageningen wordt er gesnoeid.

Als we geïnteresseerde jongeren of ouders tegenkomen geven we ze natuurlijk een foldertje mee in de hoop dat ze lid worden. En wat leuk is: je komt altijd wel mensen tegen die vroeger ook bij de NJN hebben gezeten.

Ik ben benieuwd hoeveel leden er uiteindelijk naar de Natuurwerkdag gaan. De NJN organiseert zelf weinig natuurbeheerachtige activiteiten, en we merken dat het ook minder populair is. We vinden het vooral vet om naar buiten te gaan om te kijken naar otters, vleermuizen, schelpen et cetera.

Dat de Natuurwerkdag nu ook op vrijdag is, wist ik niet. Het lijkt me een goede manier om scholen te betrekken. Het is super belangrijk en super vet om naar buiten te gaan. Voor de NJN geeft de vrijdag kansen om contact met scholieren te leggen. Vanaf je elfde jaar kan je al lid worden.”

Marc van Schie, coördinator
IVN-werkgroep Zuid-
Kennemerland

“Nee, ik zoek geen bepaald type vrijwilliger, want daarmee wijs je mensen af”

“Onze groep doet al jaren mee met de Natuurwerkdag. Het levert meestal nieuwe aanwas op; het ene jaar meer dan het andere. Nee, ik zoek geen bepaald type vrijwilliger, want daarmee wijs je mensen af. Ik ga ervanuit dat mensen geïnteresseerd zijn in natuur, er hart voor hebben en de handen uit de mouwen willen steken. Ik zorg er altijd voor dat er verschillende soorten werkzaamheden zijn. Er zijn geregeld nieuwe 60+’ers die zeggen: ‘Maar ik kan niet zo veel hoor’. Dan beginnen ze met kleine takjes en aan het eind van de dag zijn toch maar mooi grote takken aan het zagen. Ze reageren verbaasd. Zo worden steeds grenzen verlegd. Onze groep bestaat deels uit 60+’ers; de oudste is 80+. Onlangs gingen we wilgen knotten. Ik zorgde voor een opstapje bij het hek, zodat iedereen er makkelijk overheen kon klimmen. Nou, dat was helemaal niet nodig.

We zijn een kranige en ook bijzondere groep. In onze regio vind je ons telkens op een andere locatie. We lenen ons uit aan Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, Landschap Noord-Holland en de gemeente Haarlem. Er zijn zo veel werkzaamheden te doen. De kers op de taart is onze jaarlijkse werkweekend in oktober in Zuid-Limburg.

De vaste kern bestaat uit 20 à 25 mensen en daaromheen zijn er 20 à 30 die regelmatig meedoen. Sommigen komen specifiek voor één plek of één type activiteit. Allemaal prima. Op zich hebben we voldoende vrijwilligers, maar nieuwe mensen zijn altijd welkom. Ook om alleen maar eens een keertje mee te doen.”

Pieter Voets, provinciaal
coördinator Natuurwerkdag,
Stichting Landschapsbeheer
Zeeland

“Een uitgelezen kans om de handen uit de mouwen te steken en meegenomen dat het nieuwe vrijwilligers oplevert”

“De Natuurwerkdag is een mooie, laagdrempelige manier om met het groene vrijwilligerswerk in aanraking te komen. Voor mensen die af en toe wat willen doen maar niet de tijd hebben om structureel bij te dragen, is deze dag een uitgelezen kans om de handen uit de mouwen te steken. En het is meegenomen de dag nieuwe vrijwilligers oplevert. De dag stimuleert bijvoorbeeld ook bewoners om de knotwilgen in hun wijk aan te pakken. Zo zetten ze zich voor hun eigen woonomgeving. Wij hopen ook interesse bij jongeren te wekken. Sowieso doen er altijd een aantal scoutinggroepen mee. Enorm leuk. Nieuw is dat sinds vorig jaar de Natuurwerkdag in het hele land ook op vrijdag is. Dit biedt mogelijkheden voor scholen om mee te gaan doen. In Zeeland gaan we zo met een paar scholen aan de slag. Voor bedrijven is het ook makkelijker om op een vrijdag aan te haken.

Als coördinator ondersteun ik de Zeeuwse locatieleiders bij de organisatie en promotie van hun Natuurwerkdag. Ze kunnen onder meer via ons uitleensysteem gereedschappen aanvragen. Gewoonlijk zijn er in onze provincie jaarlijks tussen de 25 en 30 werklocaties. We streven daarbij naar een zo goed mogelijke spreiding over de regio’s, zodat mensen niet ver hoeven te rijden om mee te doen.

De verschillende groepen, en wij als Landschapsbeheer Zeeland, kunnen zeker nieuwe vrijwilligers gebruiken. We hebben verschillende soorten klussen in de aanbieding. Wilgen knotten is het meest fysiek, maar we hebben ook vrijwilligers nodig die wandelpaden controleren, inventariseren of ander beheerwerk als ecologisch maaien, hoogstamfruitbomen snoeien of plantwerk doen.”